

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) INFERJURI

MAGISTRAT DOTTOR PAUL COPPINI LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 5 ta' Marzu, 2002 .

Avviz numru : 7/1999G2(PC)

Cynthia Grech .

VS

Walter John Cassar .

Il-Qorti ;

Rat l-avviz li permezz tieghu l-attrici talbet lill-konvenut jghid ghaliex ma għandux jigi kkundannat minn din il-Qorti jħallas lill-attrici dik is-somma li tigi likwidata minn din l-Onorabbi Qorti rapprezentanti danni minnha sofferti konsegwenza ta' incident stradali li gara fid-disgha (9) ta' Mejju, talf-elf disa' mijja u tmienja u disghin (1998) fil-parking area ta' Marsalforn, limiti Zebbug, Ghawdex, bejn vettura bin-numru ta' registratori XER 212 misjuqa mill-konvenut u vettura bin-numru ta' registratori CBC 546 appartenenti lill-attrici u dan previa d-dikjarazzjoni li l-istess incident gara unikament minhabba traskuragni imperizja u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku da parti tal-konvenut .

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja mibghuta fit-18 ta' Mejju, 1998, 18 ta' Gunju 1998, fl-10 ta' Awissu 1998 u 11 ta' Dicembru 1998 u tal-ittri ufficjali spediti f'Mejju 1998 u dik ipprezentata kontestwalment ma dan l-avviz lil kumpanija assikuratrici .

Bl-ingunzjoni tal-konvenut għas-subizzjoni debitament ingunt .

Rat ir-riferta pozittiva tal-konvenut Walter John Cassar, li ggib id-data tat-3 ta' Frar, 1999 .

Rat in-nota tal-eccezzjoni tal-konvenut li eccepixxa illi t-talbiet attrici huma totalment infondati fid-dritt u fil-fatt, u għandhom jigu michuda bl-ispejjez

kollha kontra l-attrici, stante illi ghall-incident in kwistjoni tahti unikament u esklussivament l-istess attrici, kif jigi dettaljatament pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza .

Salvi eccezzjonijiet ulterjuti fid-dritt u fil-fatt .

Rat, l-affidavits, il-verbali tax-xhieda prodotti u d-dokumenti esebiti .

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza .

Ikkunsidrat :

Illi din il-kawza tittratta kollizjoni li sehet, bejn il-karozza ta' l-attrici u l-karozza misjuqa mill-konvenut, fi Triq il-Wied Marsalforn, quddiem l-entratura tal-*car park* .

Lis-surgent Frank Portelli li nvestiga din il-habta, l-kontentendi *a tempo vergine*, u kif jirrizulta mill-okkorrenza relativa (Dok. FP. 1 a fol. 22-3 tal-process) tawh is-segwenti nformazzjoni :

- (i) l-attrici: “*The driver of car No. CBC-546 was driving her car from the direction of Victoria heading to the M’Forn Parking Area, and whilst crossing Valley Road I noticed that someone had hit on the rear right side wheel and my car spun around and ended up facing the direction to Rabat Road*” ;
- (ii) il-konvenut: “*The driver stated that he was driving his car along Valley Road in the direction of M’Forn Bay, and on approaching the crossroad another vehicle came from the direction of Rabat Road and accidentally collided together .*”

Dan ir-rapport fih innifsu ma tantx jaghti dettalji dwar kif sehet il-habta . Pero’ li skizz relativ (a fol. 26), redatt mill-istess surges, huwa ferm aktar informativ . Minn dan li skizz jigi nnotat illi l-vettura ta’ l-attrici (CBE 546) tinsab gewwa l-parking area thares lejn l-entratura, u quddiemha hemm zewg *tyre marks* hoxnin, indikattivi tad-dawra fuqha nnifisha li ghamlet l-istess vettura . Tidher ukoll il-korozza misjuqa mill-konvenut (XER 212) thares fid-direzzjoni tal-Bajja, imma angolata lejn il-lemin tagħha, u zewg sinjali ta’ *brake marks* twal 10.40 metri l-wahda, gejjin minn Valley Road, mid-direzzjoni tar-Rabat u jispiccaw taht l-istess karozza . Jidhru wkoll fil-kantuniera ta’ Valley Road, mal-pont li mill-parking area jiehu għat-triq tar-Rabat, tliet sigriet u *NO-Entry signs* għal min ikun gej jew minn naħha tal-bajja jew minn Rabat Road .

Bhala hsarat, skond ma jirrizulta mill-istess okkorrenza kien hemm :

- (i) fil-vettura CBC 546 : “Rear right mudguard, rear right lights and bumper and rear right wheel” ;
- (ii) fil-vettura XER 212 : “Front bumper and grill, bonnet and right front lights and indicator and radiator and right front mudguard” .

Fl-affidavit tagħha (a fol. 7) l-attrici spjegat kif kienet :

“..... għaddejja mit-triq ‘l gdida li minn Triq ir-Rabat tagħti għal-Parking Area ta’ Marsalforn . Kien ghadu d-dawl u t-triq kienet xotta . Kelli mieghi lill-mama tiegħi .

Hekk kif wasalt fl-inkrocju bejn Triq ir-Rabat u Triq il-Wied waqfa, harist u ma nnotajt lil hadd fil-qrib gej fid-direzzjoni tiegħi . Qlajt bi speed baxx hafna fuq il-first gear u appena qlibt fuq is-second gear hassejt daqqa qawwija hafna fuq il-gemb tal-lemin fin-naha ta’ wara . Id-daqqa kienet tant kbira li l-vettura tieghu bid-daqqa daret mijha u tmenin grad biex giet thares lejn id-direzzjoni li konna gejjin minnha . Naf li bid-daqqa il-vettura tiegħi iltazghet minn wara .”

Il-konvenut spjega l-incident fl-affidavit tiegħu (a fol. 30) bil-mod seguenti :

“Jiena kont gej mix-Xaghra minn Valley Road, Marsalforn, diehel għal gol Parking ghax dak iz-zmien il-main road tax-Xaghra għal Marsalforn kienet magħluqa . Il-hin kien fis-6.30pm. Jiena naqqast mill-ispeed peress illi hemm hekk jigi salib it-toroq u kont sejjer għal bid-dritt . Komplejt hierieg u fis-siegha u l-hin sibt il-vettura Opel Corsa go wicci . Jiena zammejt il-break u hallejt brake mark ta’ tul ta’ madwar 10.4 m., u dan kif juri l-iskizz tal-pulizija, u saret il-kollizjoni . Nghid illi sibt il-vettura ma’ wicci ghaliex ghalkemm jiena harist sabiex nara jekk kienux gejjin vetturi minn Rabat Road, il-vizwali ma kienitx tippermettilek illi tagħmel dan minhabba is-sigar illi kien hemm fuq in-naha tal-lemin tiegħi, u minhabba illi anke kien hemm xi vetturi ipparkjati fuq dik in-naha . Id-daqqa hadniha, jien mal-faccata kollha u l-attrici fuq in-naha ta’ wara mar-rota tan-naha tas-sewwieq .”

Irrizulta għalhekk illi din il-kollizjoni seħħet f’inkrocju bejn zewg toroq . Ma kien hemm ebda stop signs fl-inħawi, imma certament is-sewwieqa involuti kellhom dejjem id-dover li jsegwu r-regolamenti in materia . Hekk insibu l-Highway Code (a fol. 15) jwissi :

“84. Use extra care at junctions or intersections . Look out for the relevant traffic signs, traffic lights or carriageway markings and abide by them . STOP at STOP signs . Slow down and give way at GIVE WAY signs . Where there are no such signs exercise discretion and prudence .

85. Well before you turn at a junction take full account of the position and movement of following traffic . Signal your intention and, when safe to do so, take up the appropriate position . Wait until there is a safe gap between you and any approaching vehicles before you complete a right turn .

86. On turning at a junction look right, then left, then right again . Do not rely on signals to go ahead given by unauthorised persons .”

M’hemm l-ebda dubbju illi l-attrici osservat dawn ir-regolamenti u harget minn fuq il-pont li jikkonduci ghal Rabat Road b’attenzjoni u mhux qabel ma kienet certa li ma kienx gej traffiku minn quddiemha . Jirrizulta wkoll illi l-attrici kienet lahqed kwazi ghamlet il-manuvra tagħha kollha u bdiet diehla go l-parking area . Infatti d-daqqa haditha fuq in-naha ta’ wara tal-lemin tal-karozza tagħha, bil-gemb tal-lemin ta’ quddiem tal-vettura tal-konvenut . M”hemm xejn għalhekk x’wieħed jista’ jiccensura fis-sewqan tagħha .

Mhux l-istess pero’ jista’ jingħad ghall-konvenut . Il-brake-marks ta’ 10.4 metri mhollija mill-vettura tieghu u l-mod kif rnexxielu jdawwar il-karozza ta’ l-attrici mijja u tmenin grad, biex gabha thares fid-direzzjoni mnejn kienet gejja, jixhdu jekk qatt seta’ kien hemm xi dubbju, illi huwa kien gej b’certa velocita’ . Ghalkemm isostni fid-deposizzjoni tieghu illi huwa naqqas li speed meta qorob lejn l-inkroċju, l-istess brake-marks jindikaw illi huwa mhux naqqas li speed, imma bbrejkja minnufih malli nduna li kien hemm il-karozza ta’ l-attrici qed taqsam il-karreggjata tieghu . Sinjifikanti wkoll illi dawn il-marki jibdew proprju fil-kantuniera ta’ Valley Road ma’ Rabat Road . Il-konvenut jipprova jiggustifika l-agir tieghu billi jghid illi l-vizwali tieghu ma tantx kienet tippermettilu jara xi jkun gej minn fuq il-pont, minhabba s-sigar fil-kantuniera, u wkoll ghaliex, skond hu, kien hemm xi vetturi ohra pparkjati fil-kantuniera . Apparti l-fatt illi ma jirrizulta mkien illi dawn il-vetturi gew indikati a tempo vergine lis-surgent li nvestiga l-kaz, jekk tassew kienu jezistu, il-konvenut kellu l-obbligu li jkun ferm aktar prudenti fis-sewqan tieghu . Ma kellux jibqa’ għaddej bl-istess velocita’ proprju sa kemm wasal fejn l-inkrocju, fejn imbagħad kien tard wisq għalieh biex jevita l-vettura x’hin induna biha . Il-konvenut donnu wkoll illi jrid

jimplika li peress illi f'dik l-epoka t-triq li minn Marsalforn tiehu ghax-Xaghra kienet magħluqa minhabba xi hsarat, u t-traffiku niezel mix-Xaghra kien jghaddi minn Valley Road fejn seħħet il-habta, huwa kellu xi *right of way* bhala l-major road user . Apparti l-fatt illi fil-fehma tal-Qorti, tali cirkostanza wahedha ma kelhiex tikkonverti lil dik il-parti ta' Valley Road f'major road fil-konfront ta' min ikun diehel fil-parking, xorta wahda kien dejjem jibqa' dover fil-konvenut illi jnaqqas sew mill-velocita', jekk mhux jieqaf għal kollox u jesplora tajjeb it-triq, qabel ma jiddecidi li jaqsam .

Għaldaqstant jirrizulta sodisfacentement illi għal din il-kollizjoni jahti unikament il-konvenut . Fir-rigward tad-danni subiti fil-karozza ta' l-attirici, gew esebiti ricevuti f'ammont totali ta' hames mijha sitta u hamsin lira u tnejn u tletin centezmu (LM556.32), (Dokti. X1, X2 u X3 a fol. 9-12 tal-process) . Dan l-ammont gie konfermat bil-gurament ta' Anthony Spiteri, il-panel beater li għamel it-tiswija mehtiega fuq l-istess karozza . Mehud ukoll in konsiderazzjoni n-natura tal-habta, m'għandu għalhekk ikun hemm ebda raguni ghaliex il-Qorti m'għandhiex taccetta dan l-ammont bhala li jirrapreżenta veramente id-danni subiti mill-attrici .

Għal dawn il-motivi, tiddecidi l-kawza billi, filwaqt illi tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut, tilqa' t-talbiet attrici, tiddikjara lill-konvenut unikament responsabbi għall-kollizzjoni deskritta f'dan l-Avviz, tillikwida d-danni subiti fil-vettura ta' l-attrici htija ta' din il-kollizjoni fl-ammont ta' hames mijha sitta u hamsin lira maltija u tnejn u tletin centemzu (LM556.32) u tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attrici s-somma hekk likwidata .

Bl-ispejjez kontra l-istess konvenut .

(ft)	Paul Coppini Magistrat
(ft)	Francis Attard Deputat Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur
S799G2(Pc)
1738